

SEKCE PRO INSOLVENČNÍ PRÁVO

Dne 19.3.2026 zasedala Sekce pro insolvenční právo České advokátní komory (dále jen „Sekce“). Předseda Sekce JUDr. Michal Žižlavský přivítal členy Sekce a hosty z Ministerstva spravedlnosti, a to náměstka ministra spravedlnosti doc. JUDr. Zdeňka Koudelku, Ph. D., náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Adama Šimice a předsedu poradní skupiny ministra spravedlnosti S22 JUDr. Jaroslava Bureše.

1. INFORMACE Z JEDNÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA ČAK A KOORDINAČNÍHO VÝBORU PRO LEGISLATIVU – téma rozšířených konfiskací majetku

Předseda Sekce informoval členy Sekce o tom, že představenstvo ČAK se zabývalo tématem rozšířených konfiskací majetku, konkrétně novelou, kterou se transponuje směrnice o konfiskaci majetku (směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1260 ze dne 24. dubna 2024 o vymáhání a konfiskaci majetku). Transpozice je ve fázi ukončeného připomínkového řízení k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Koordinační výbor pro legislativu a představenstvo ČAK schválilo připomínky, které ČAK ve stanovené lhůtě uplatnila. Do připomínek byly zapracovány podněty členů Sekce.

2. VLÁDNÍ NÁVRH ZÁKONA O ODČERPÁNÍ MAJETKU NEVYSVĚTLENÉHO PŮVODU (Sněmovní tisk 101/0) a související návrh zákona, kterým se (mimo jiné) mění insolvenční zákon, zákon o insolvenčních správcích a zákon o preventivní restrukturalizaci (Sněmovní tisk 102/0)

Jak koordinační výbor pro legislativu, tak představenstvo ČAK se opětovně zabývaly zákonem o odčerpání majetku nevysvětleného původu. Tímto zákonem má být duplicitně transponována výše uvedená směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1260 ze dne 24. dubna 2024 o vymáhání a konfiskaci majetku. Ta vyšla v Úředním věstníku Evropské unie dne 2. května 2024. Transpoziční lhůta směrnice je do 23. listopadu 2026. Předseda Sekce připomenul, že návrh zákona se v podstatě týká provedení Čl. 16 Směrnice, který zavazuje členské státy přijmout nezbytná opatření, která umožní konfiskaci majetku, který byl identifikován v souvislosti s vyšetřováním trestného činu, pokud je soud přesvědčen, že identifikovaný

majetek *pochází z trestné činnosti spáchané v rámci zločinného spolčení*, a pokud by tato činnost mohla přímo či nepřímo vést k podstatnému majetkovému prospěchu.

Předloha návrhu zákona vznikla již v předchozím volebním období, ale nebyla předložena parlamentu. Současná vláda ji po částečné úpravě předložila do poslanecké sněmovny jako sněmovní tisk 101/1 a doprovodný změnový sněmovní tisk 102/0.

Představenstvo ČAK schválilo komplexní připomínky k návrhu zákona. Jejich podstata spočívá v tom, že návrh zákona vykazuje příliš mnoho nedostatků na to, aby mohl sloužit k zakotvení nové právní úpravy s tak zásadními dopady do práv dotčených osob. Odejmutí majetku je založeno na domněnce, byť vyvratitelné, že věc pochází z trestné činnosti, což odporuje zásadám trestního řízení a rovněž obecně zásadám demokratického právního řádu. V podstatě se aplikují postupy z daňového řízení, kdy neprokázání vede k závěru, že jde o nezákonný majetek. Nelze proto vyloučit situace, kdy dojde k nedůvodnému odnětí vlastnického práva třetímu subjektu, který má velmi omezené možnosti obrany. Takový postup může být kromě nespravedlnosti i nezákonný, kdyby byl nedostatek v činnosti orgánů činných v trestním řízení nahrazován velmi volným mechanismem k odejmutí majetku.

Náměstek ministra doc. JUDr. Koudelka, Ph.D. k tomu poznamenává, že návrh zákona je ještě předmětem diskusí. Proběhlo již jednání s místopředsedou ČAK Mgr. Lukášem Trojanem a prof. JUDr. Bc. Tomášem Gřivnou, Ph.D. Ministerstvo spravedlnosti bude věc komunikovat s Ústavněprávním výborem Poslanecké sněmovny. Předseda poradní skupiny ministra spravedlnosti S22 JUDr. Jaroslav Bureš toto potvrzuje.

Následně probíhala k návrhu zákona o odčerpávání majetku obsáhlá diskuse. Člen Sekce Mgr. Tomáš Brožek, LL.M. poukázal na to, že nejde jen o problém právní a ústavněprávní, ale také o problém ekonomický. Když začneme oproti jiným státům EU vytvářet systém s vysokou mírou majetkové nejistoty investorů a věřitelů, bude to mít vliv na atraktivitu naší ekonomiky pro zahraniční investice. Zvýšenou míru rizika si také začnou úvěrové instituce započítávat do úrokových marží. To může mít negativní vliv na celou ekonomiku. K tomu náměstek ministra spravedlnosti doc. JUDr. Koudelka, Ph.D. doplnil, že je nicméně potřeba transponovat evropskou směrnici. Pokud by k tomu nedošlo, může mít Česká republika snížený rating. Předseda Sekce JUDr. Žižlavský souhlasí, že je nezbytné transponovat směrnici, ovšem její závazný rozsah plyne z Čl. 16, který vyžaduje naplnění znaku zločinného spolčení. Problém navrhované české transpozice je v gold-platingu. Konkrétně jde o to, že se oproti směrnici vyžaduje naplnění znaku zločinného spolčení jen u majetku v hodnotě do 1 milionu korun,

avšak nad tuto hranici se nevyžaduje. Není jasné, proč by se měl prostředky trestního práva „odčerpávat“ majetek osobám, které nejsou stíhány ani odsouzeny pro žádný trestný čin a neexistuje u nich ani podezření, že jsou členy zločineckého spolčení. Konfiskační směrnice má postihovat průtokové účty mezinárodně organizovaných zločinců, kterým se obtížné prokazují zdrojové trestné činy. Proč se má ale tento nestandardní působ postihu rozšiřovat na každého, kdo se jeví represivním orgánům podezřelý jen proto, že má auto, firmu, úspory nebo jiný majetek v hodnotě nad 1 milion korun a není schopen doložit 10 let zpětně všechny nabývací tituly? To považuje za jeden ze zásadních problémů návrhu zákona, který lze podle něj ovšem snadno vyřešit tím, že se z ust. § 12 odst. 2 písm. a) návrhu zákona vypustí částka 1 milion korun.

Členové Sekce uzavřeli toto téma s tím, že je potřeba sledovat další vývoj legislativního procesu z toho pohledu, zda odčerpáváním majetku nemůže docházet k destrukci hodnoty zajištěného majetku a vzniku sekundární újmy na straně věřitelů, kteří uplatňují své pohledávky v insolvenčních řízeních.

3. ÚKOLY PRO JEDNOTLIVÉ PRACOVNÍ SKUPINY

Úkoly pro pracovní skupinu 1 – Oddlužení a exekuce

Předseda Sekce JUDr. Žižlavský informoval členy Sekce o tom, že jej ředitelka insolvenčního odboru ministerstva spravedlnosti Mgr. Julie Černá informovala o vzniku pracovní skupiny, zaměřené na oblast sepisu návrhů na povolení oddlužení a navazujících kroků v insolvenčním řízení, a to od samotného sepisu návrhu do schválení oddlužení. Připomenul, že otázka racionální úpravy sepisu návrhu na oddlužení advokáty, kteří sepisují většinu těchto návrhů, je priorita, kterou zmínila předsedkyně ČAK JUDr. Monika Novotná již na lednovém jednání Sekce. Na únorovém jednání Sekce byla tato otázka řešena co do jejího rámce v pasáži, která se týká úkolů pro pracovní skupinu 1 – oddlužení a exekuce (viz bod 1. této pasáže zápisu). K tomu se vyjadřuje místopředseda Sekce Mgr. Bc. Jan Mašek, který spojuje potřebu racionální úpravy s poznatky z praxe a člen Sekce JUDr. Jiří Voda, LL.M., který zdůrazňuje ústavněprávní aspekt této problematiky.

Předseda poradní skupiny ministra spravedlnosti S22 JUDr. Jaroslav Bureš k tomu uvádí, že dvoukolejná úprava sepisu návrhu na povolení oddlužení jak příslušníky právnických profesí, tak akreditovanými osobami, se zvolila víceméně jako přechodná, neboť v minulosti bylo nutné reagovat na podivnou situaci na trhu, kdy subjekty bez jakékoliv odpovědnosti obíraly dlužníky

o poslední peníze. Za dobu, co tato úprava platí, již praxe jednoznačně ukázala – a potvrzují to data Insolcentra –, že většinu návrhů sepisují advokáti a že se seps návrhů na povolení oddlužení advokáty osvědčil. I z požadavku hospodářského výboru PČR plyne požadavek vracet se k ekonomickým aspektům právní úpravy. Nabízí, že se tomuto tématu bude věnovat také skupina S22 v rámci návrhu tzv. technické novely insolvenčního zákona.

Člen Sekce Mgr. Ondřej Bureš k tomu ještě poznamenává, že problém není jen samotný návrh na povolení oddlužení, ale jde také o to, provést dlužníka celým procesem oddlužení, což může skutečně zefektivnit celý průběh insolvenčního procesu.

Předseda S22 JUDr. Jaroslav Bureš konstruktivně nabízí účast zástupce Sekce ČAK na pravidelné konferenci Justiční akademie v Kroměříži, která se koná vždy v září a je třídní. Účastní se jí většina insolvenčních soudců. Věci by jistě prospělo, aby zde zazněl i názor advokátů a insolvenčních správců. Předseda Sekce k tomu uvádí, že se rád této konference zúčastní a shrne zde poznatky Sekce.

Následně členové Sekce rozhodli jednomyslně o doplnění pracovní skupiny 1 – oddlužení a exekuce o JUDr. Adama Sigmunda. Následně byla dohodnuta první schůzka této pracovní skupiny za účelem zpracování podkladového materiálu k výše uvedenému, a to již **na úterý 24. 3. 2026 od 15:00 v zasedací místnosti ČAK**. Pracovní schůzky se zúčastní:

Mgr. Bc. Jan Mašek – místopředseda Sekce

JUDr. Marek Pavlovský, Ph.D.

JUDr. Ing. Helena Horová, LL.M.

Mgr. Ing. Ondřej Malý

Mgr. Ondřej Bureš

JUDr. Adam Sigmund

a podle časových možností případně předseda Sekce JUDr. Michal Žižlavský

S předsedou S22 JUDr. Jaroslavem Burešem byla dohodnuta účast pověřeného místopředsedy Sekce Mgr. Bc. Jana Maška na jednání S22, které se koná **ve středu 25. 3. 2026 od 13:00 na ministerstvu spravedlnosti**. Mgr. Bc. Jan Mašek zde shrne, k čemu na svém prvním jednání zatím dospěla pracovní skupina ČAK.

4. RŮZNÉ

Předseda Sekce informoval o tom, že v rámci Projektu vyvážené komunikace problematiky dluhů (viz bod 1b) zápisu z 30. schůze představenstva ČAK, konané 9. 9. 2024, a text přílohy k zápisu z jednání Sekce, konané dne 25. 9. 2024) zajistil pro členy Sekce možnost publikace článků v advokátních médiích. Do čísla 5/2026 Bulletinu advokacie již doporučil tyto příspěvky:

1. Pozastavení řídičského oprávnění při schválení oddlužení (Petr Matějka a jeho kolegové z kanceláře PORTOS)
2. Aktuální výzvy korporátních insolvencí v souvislosti s návrhem směrnice EU o harmonizaci některých aspektů insolvenčního práva (Jan Králíček)
3. Úročení zajištěných pohledávek v insolvenčním řízení: úroková sazba a doba úročení v teorii a praxi (Eva Bistárová s kolegy)
4. Daňové povinnosti insolvenčního správce k DPH (Kateřina Martínková a Helena Horová)
5. Pre-pack dle EU směrnice (Petr Sprinz)

Mgr. Jan Mašek podal informaci o přípravě mezinárodního insolvenčního a restrukturalizačně investičního kongresu připravovaného ve spolupráci s francouzským koncilem insolvenčních správců, který proběhne na podzim tohoto roku pod záštitou ČAK. V uvedené věci budou členům Sekce sdíleny další informace s případnou možností participace na přípravě. Pro zajímavost uvádí, že ve Francii je ročně cca 68tis. podnikatelských úpadků z čehož cca 80 % skončí likvidačním způsobem řešení a 20 % sanačním. V loňském roce ve Francii probíhalo přibližně 130tis. oddlužení.

V Praze dne 19.3.2026

Ověřil a schválil:

JUDr. Michal Žižlavský, předseda Sekce pro insolvenční právo

Sepsala:

Mgr. Kamila Šrolerová, Odbor vnější a vnitřní legislativy